

RUTIINITYÖTÄ JA VÄHÄN MUUTAKIN.

Holvin valmistuttua tuntui oikein mukavalta saada taas hoitaa asioita kuten olimme tottuneet pankissa tekemään. Joka suhteessa oli työ vakiintunut ja kehittynyt niin, ettei se ulkonaisesti poikennut yhtään toiminnasta pankin muissa haarakonttoreissa.

Tietysti työn paljouteen vaikuttivat asioimistot, mutta niistä saapuvat paperit sulautuivat muutta mutkitta yhteisyyteen, niin ettei varsinaisesti kukaan muu kuin minä joutunut niiden takia ylimääräistä työtä tekemään.

Alussa tietysti täytyi niin puhelimitse kuin kirjeitse antaa neuvoja ja opastusta heille ja yhdenmukaistuttaa heidän töitään ja tapojaan, mutta ennen pitkää sujui työ säännöllisesti ja määrättyä latua, toisin sanoen, se muuttui kokeilusta rutiiniksi.

Myös siinä mielessä vakinaistuivat olot Sortavalassa, että konttorille määrättiin valvojat, jotka toimittivat jo lokakuussa ensimmäisen tarkastuksensa.

Olisi luullut, että Sortavala avoimen asemansa takia Laatokan rannalla olisi ollut houkutteleva pommituskohde ryssien lentäjille, mutta koko aikana ei kaupunkia kertaakaan ahdistettu. Pari kertaa huomattiin kyllä vihollisen lentävän kaupungin yli, mutta pommeja ei pudotettu. Ainakin toistakymmentä konetta lensi kerrankin pohjoiseen suuntaan ylitsemme,

mutta pommitus kohdistui sillä kertaa Värtsilään.

Alussa ei kaupungissa edes ikkunoita peitetty eikä muutenkaan pimennysmääräyksistä välitetty. Tähän tuli kuitenkin aikanaan muutos ja pankissakin järjestettiin pimennyslaitteet kuntoon. Tähän saimme apua rakennuspataljoonalta, joka siirrettiin sinne Helsingistä. Kun näitä töitä suoritettiin ja tapasin vastaavan työnjohtajan, sain sovituksi, että samalla myös muuten kunnostettiin ikkunat. Sekin puoli oli jäänyt kesken, niin ettei oltu saatu muuta kuin ulkoikkunat paikoilleen. Nekin olivat vielä kittaamatta. Nyt saimme kittauksen niihin ja myös sisäikkunat korjatuiksi, mikä oli lämmityksen kannalta tärkeätä. Yksi työ jäi kuitenkin ikkunoiden suhteen tekemättä ja se oli lasien puhdistaminen ja tilkitseminen talveavarten. Talonmies vaimoineen sai tehdä kovaa työtä satoja tunteja ennenkuin tämä seikka oli kunnossa.

Talonmies poisti myös sen väliaikaisen seinän, joka Is-joukkojen toimesta oli pystytetty pankin pesuhuoneen eteiseen silloin kun arkistohuoneista piti tulla väliaikainen talonmiehenasunto, mutta joka heti jäi tarpeettomaksi Is-joukon siirryttyä talosta pois.

Itä-Karjalan Osuusliikkeen kautta olin aikanaan tilannut uusia lukkoja erinäisiin oviin ja kun ne pitkän odotuksen jälkeen saapuivat, asetti talonmies nekin paikoilleen.

Näin saatiin vähitellen kohta toisensa jälkeen korjatuksi, mutta se oli valitettavasti pientä siihen verrattuna, mikä jäi olosuhteiden pakosta tekemättä.

Pankin suhde asiakkaisiin ja päinvastoin oli koko ajan mitä parhain, mutta oli sääntöä vahvistamassa yksi poikkeus. Löytyi nimittäin eräässä yksikössä, jolla oli pano- ja ottotili meillä, rahastonhoitaja, joka huolimattomuutensa kautta aiheutti paljon ikävyyksiä ja harmia. Hän ylitti säännöllisesti tilinsä eikä varoituksista huolimatta ottanut uskoakseen, että hän teki itsensä syypääksi rikokseen kirjoittaessaan kätteettomia shekkejä. Asia meni niin pitkälle, että katsoin velvollisuudekseni kääntyä Karjalan Armeijan huoltopääl-

likön puoleen saadakseni hänen kauttaan korjausta aikaan. Vastata luettuani lakikirjasta vastaavat pykälät everstiluutnantille ja huomautettuani, että se seikka, että rikos tapahtui viirantointituksen puitteissa todennäköisesti oikeudessa laskettaisiin raskauttavaksi tekijäksi, hänkin otti asian vakavasti ja tiedusteli minkälainen rangaistus on säädetty tällaisesta rikoksesta. Kun vastasin linnatuomion olevan odotettavissa, lupasi hän ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin ja asia saatiin pois päiväjärjestyksestä.

Kuten jo tuli mainituksi oli Sortavalan konttorille annettu määräys suorittaa erinäisiä maksuja O/Y Helylän laskuun ja määrätystä mielestä valvoa, mitä töitä siellä tehtiin. Tuomari Sahlstein antoi kirjallisesti tarpeelliset määräykset ja tuli marraskuussa itsekin henkilökohtaisesti tutustumaan tilanteeseen. Tämän matkan yhteydessä toimitti hän myös tarkastuksen pankissa. Hänen tarkastuspöytäkirjaansa tuli merkityksi aika tarkka selostus koko talon silloisesta kunnosta sekä niistä ehdotuksista, joita tein puutteellisuuksien korjaamiseksi, mutta mitään näkyvää tulosta ei siitä tullut yhtä vähän kuin muista samaan suuntaan tehdyistä aloitteista. Näin ollen saimme edelleen tulla toimeen kirjavalla lainakalustolla korjaamattomissa huoneissa paitsi yläkerrassa, minne saimme yhteen huoneeseen uudet seinäpaperit ja saman huoneen katon maalatuksi.

Johtokunnan puolesta toimitettu Sortavalan konttorin tarkastus, josta edellä mainitsin, oli marraskuun 17. päivänä ja heti sen jälkeen oli tarkoitukseni lähteä omasta puolestani tarkastamaan asioimistoja. Matkani viivästyi sen takia, että minun täytyi jäädä odottamaan Äänislinnaan määrätyn uuden konttoriapulaisen saapumista Sortavalaan, josta meidän piti jatkaa matkaa yhdessä.

Ehdotus konttoriapulaisen lähettämiseksi Äänislinnan asioimistoon oli tehty jo marraskuun 13. päivänä ja hyväksytty heti, mutta kaikkien muodollisuuksien tähden viivästyi nimitetyn, neiti Liisa Tuomaisen Jyväskylän konttorista matka siinä määrin, että hän vasta 21. päivänä oli Sortavalassa. Sen päivän käytin tutustuttaakseni hänet asioimistossa esiintyviin töihin ja seuraavana aamuna lähdimme postiautolla Äänislinnaan. 12-tunnin matkan jälkeen olimme perillä, ja kun matkan varrella

ei oltu tilaisuudessa aterioimaan, olimme sekä nälkäisiä että väsyneitä eikä mistään työstä sinä iltana voinut olla puhettakaan. Sitävastoin maistui uni pankin vierashuoneessa minulle erinomaisesti.

Marraskuun 23. päivänä tarkastin asioimiston kassan ja kun aikaa oli iltaan saakka ennenkuin pääsin jatkamaan edelleen, käytin tilaisuutta hyväkseni kiinnittäkseni paperille seuraavassa luvussa selostetun jälkimäisen pro memorian, joka, kuten sen päiväksestä ilmenee, laadittiin Äänislinnassa.

Seuraavan yön käytin matkustamiseen ja siirryin silloin Nurmoilaan, josta parin tunnin levon jälkeen jatkoin matkani radioselostaja Ensio Sevón'in seurassa Aunukseen, missä vietin päivän tutustumalla asioimiston puutteellisuuksiin sekä toimittamalla sielläkin kassantarkastuksen. Nurmoilasta lähtiessämme oli parast'aikaa ilmahälytys, mutta ilman pommitusta. Aunuksessa oli kaikki rauhallista, mutta kylmää siellä oli. Yö oli erittäin kolea ja vilusta väristen nousin aamulla kiiruhtaakseni postiautoon, joka vei minut Pitkärantaan, missä toimitin matkan kolmannen tarkastuksen.

Tarkoitukseni oli päästä kuriiriautolla samana iltana jatkamaan, mutta autossa ei ollut yhtään paikkaa vapaana, joten oli käytettävä junakyytiä. Matka, joka autolla tavallisesti kesti 1½ tuntia venyi tämän takia 18 tuntia kestäväksi ja vasta 26. päivänä 14 aikaan olin jälleen Sortavalassa.

ei oltu tilaisuudessa aterioimaan, olimme sekä nälkäisiä että väsyneitä eikä mistään työstä sinä iltana voinut olla puhettakaan. Sitävastoin maistui uni pankin vierashuoneessa minulle erinomaisesti.

Marraskuun 23. päivänä tarkastin asioimiston kassan ja kun aikaa oli iltaan saakka ennenkuin pääsin jatkamaan edelleen, käytin tilaisuutta hyväkseni kiinnittäkseni paperille seuraavassa luvussa selostetun jälkimäisen pro memorian, joka, kuten sen päiväksestä ilmenee, laadittiin Äänislinnassa.

Seuraavan yön käytin matkustamiseen ja siirryin silloin Nurmoilaan, josta parin tunnin levon jälkeen jatkoin matkani radioselostaja Ensio Sevón'in seurassa Aunukseen, missä vietin päivän tutustumalla asioimiston puutteellisuuksiin sekä toimittamalla sielläkin kassantarkastuksen. Nurmoilasta lähtiessämme oli parast'aikaa ilmahälytys, mutta ilman pommitusta. Aunuksessa oli kaikki rauhallista, mutta kylmää siellä oli. Yö oli erittäin kolea ja vilusta väristen nousin aamulla kiiruhtaakseni postiautoon, joka vei minut Pitkärantaan, missä toimitin matkan kolmannen tarkastuksen.

Tarkoitukseni oli päästä kuriiriautolla samana iltana jatkamaan, mutta autossa ei ollut yhtään paikkaa vapaana, joten oli käytettävä junakyytiä. Matka, joka autolla tavallisesti kesti 1½ tuntia venyi tämän takia 18 tuntia kestäväksi ja vasta 26. päivänä 14 aikaan olin jälleen Sortavalassa.